

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ
И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У
ГРАДСКОЈ ОПШТИНИ БАРАЈЕВО
ЗА ПЕРИОД ОД 2009. ДО 2013. ГОДИНЕ**

БАРАЈЕВО, ЈУНИ 2009. године

УВОД

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИЦЕ ОПШТИНЕ БАРАЈЕВО

Поштовани суграђани,

У нашој општини у протеклих осамнаест година према евиденцији Повереништва за избеглице, боравило је око 5. 000 избеглих и прогнаних лица са простора бивших југословенских република, као и око 4. 000 интерно расељених лица, а њих око 8. 970 је остало да живи на територији општине што представља око 25 % укупног становништва. ГО Барајево је кроз процес формирања Савета за избегла и прогнана лица и миграције, те израду ЛАП-а изразила спремност да учествује у решавању проблема и унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.

У име Општине Барајево, желим да Вас обавестим да смо израдили Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица која живе на нашој територији. Локална самоуправа намерава да својим суграђанима – избеглим и интерно расељеним лицима, обезбеди могућности за што квалитетнији живот у локалној заједници и потпуну социјалну интеграцију. Главни правац нашег деловања, формулисан у овом документу, односи се на обезбеђење услова за локалну интеграцију, решавањем основних потреба избеглих и интерно расељених лица и њихових породица. Основни циљ локалне интеграције је обезбеђење могућности избеглим и интерно расељеним лицима за економску и социјалну равноправност са свим осталим грађанима и за достојанствен живот у заједници.

С обзиром да примена и реализација овог Плана захтева коришћење различитих ресурса, локална самоуправа учествује у његовом финансирању и на тај начин изражава своју решеност да реализацијом пројеката и планова који су представљени у специфичним циљевима овог Плана, унапреди квалитет живота избеглих и интерно расељених лица у ГО Барајево. Изузетно је важно да ће План спроводити локални кадрови, ослањајући се на своја стручна знања и и друге професионалне компетенције.

Сматрамо, да је овај документ логичан наставак општег, стратешког приступа локалне самоуправе развоју Општине Барајево и побољшање услова за живот грађана. Након усвајања и започетог процеса примене неколико кључних стратешких докумената локалне заједнице – Стратегије одрживог развоја, Локалног акционог плана за младе, успешно спровођење Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, даће немерљив допринос у даљој реализацији општих стратешких опредељења локалне самоуправе.

Циљ коме се приближавамо кроз овај локални акциони план, а коме ГО Барајево непрекидно тежи, су једнаке шансе, могућности и права свих грађана и грађанки који живе на њеној територији.

Барајево,
Јун, 2009. год.

Председница Општине Барајево
Бранка Савић

ШТА ЈЕ ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА?

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹ и интерно расељених лица² -ИРЛ подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку, којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовању Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у ГО Барајево, настао је као резултат учешћа у Пројекту Подршке институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица.

Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Р. Србије, да на ефикасан и животно одржив начин одговори на потребе избеглих и ИРЛ. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи Међународна организација за миграције (International for Migration – ИОМ). Корисници Пројекта су институције Владе Р. Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица; Комесаријат за избеглице Републике Србије (КІРС), Министарство за

---

¹ Према конвенцији Уједињених Нација о статусу избеглице (1951.), избеглица је особа која је из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, вере, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу.

² Интерно расељене особе су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у административним границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити : рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (поплаве, земљотреси). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити специјална конвенција УН-а, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

Косово и Метохију и Министарство рада и социјалне политике, као и друга надлежна министарства, општинска повереништва за избегла и интерно расељена лица, одабране општине и градови.

Стратешки оквир Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица односи се на период од 5 година, са детаљном разрадом активности за 2009. и 2010. годину.

Процес израде ЛАП-а, у Градској општини Барајево, заснива се на интерактивном приступу чије су основне карактеристике:

- **Локално примењив** - спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности.
- **Партиципативан** – укључује различите, битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници.

~ Утемељен је на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама.

~ Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи.

~ Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука.

~ Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних података о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у ГО Барајево, коришћени су следећи извори: резултати интервјуа-анкете са потенцијалним корисницима/цама и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Р Србије, надлежних општинских служби, Црвеног крста, невладиних организација итд.

Процес прикупљања информација започео је спровођењем анкете – интервјуа са потенцијалним корисницима септембар – децембар 2008, а процес израде Плана спроведен је у периоду јануар – мај 2009 године.

На основу чл. 19. Статута Градске општине Барајево („ Службени лист града београда “ број 44/2008), Скупштина општине Барајево на седници одржаној 18. 09. 2009. године, донела је

ЗАКЉУЧАК

Усваја се Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Градској Општини Барајево за период 2009-2013 година.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАРАЈЕВО
Број 06-14/2009-118 од 18. 09. 2009 године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
Првослав Мандић

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде ЛАП-а за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у ГО Барајево, формиран је **Општински савет за избегла, расељена лица и миграције**, који чине представници/це: локалне самоуправе као и носиоци процеса и институција система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених, невладиних организација, које делују у локалној заједници и Комесаријата за избеглице Републике Србије.

Улога Савета била је да :

- Осмисли, покрене и релизује конкретне акције чија би реализација допринела унапређењу соц. статуса избеглих и интерно расељених лица.
- Унапреди сопствене капацитете за планирање.
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним лицима.
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања.
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са свим релевантним локалним, градским и републичким актерима.
- Ради на писању завршног документа.
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана.
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и доприноси да финална верзија биде предложена Скупштини Општине на усвајање.

Чланови/ице Савета ГО Барајево су:

- **Бранка Савић**, председница ГО. Барајево, председник Савета.
- **Зора Ђорђевић**, директор центра за Социјални рад, члан Савета.
- **Драгана Савић**, члан Савета.
- **Славица Петровић**, Координатор за националне мањине, члан Савета
- **Синиша Михајловић**, повереник комесаријата за избеглице, члан Савета.
- **Дејан Тмушић**, директор НВО „ИЗАЗОВ ЖИВОТА“ члан Савета.
- **Радиша Ђорђевић**, помоћник председника ГО Барајево, члан Савета
- **Горан Јелић**, помоћник председника ГО Барајево, члан Савета
- **Мирјана Јаковљевић**, начелник Одељења за привреду и друштвене делатности, члан Савета

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника, који су по потреби учествовали у консултативном процесу.

У различитим фазама рада стручну помоћ пружиле су стручне службе ГО Барајево, Повереништва за избеглице и др.

Значајну помоћ и допринос приликом прикупљања података о потребама избегличке и расељеничке популације, као и при писању завршног документа дали су активисти НВО „ИЗАЗОВ ЖИВОТА“ Барајево.

РЕЗИМЕ

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Градској општини Барајево (2009 - 2013) је документ који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота, могућности за интеграцију избеглих и интерно расељених лица у локалну заједницу. ЛАП је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја циљне групе. Усмерен је на све особе које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које то ствара, а живе на територији ГО Барајево.

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених је :

Побољшан социјално – материјални положај избеглих и интерно расељених лица на територији ГО БАРАЈЕВО ПУТЕМ ПРОГРАМА ЗА ТРАЈНО РЕШАВАЊЕ СТАМБЕНОГ ПИТАЊА И ОДРЖИВИХ ПРОГРАМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЊИХОВЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ У ЛОКАЛНУ ЗАЈЕДНИЦУ.

Специфични циљеви :

1.) У периоду 2009. до краја 2013. трајно решити стамбено питање за најмање 30 породица избеглих и интерно расељених, које имају започет, недовршен стамбени објекат, доделом **пакета грађевинског материјала**.

Динамика : Сваке календарске године од 2009. до 2013. доделити најмање по 6 пакета грађевинског материјала за 6 породица.

2.) У периоду 2009. до 2013. у срадњи са светским хуманитарним организацијама и донаторима, кроз **стамбену изградњу у заштићеним условима** обезбедити станове за 15 до 20 породица.

Динамика : Током 2009. године обавити неопходне припремне радње, потписати протоколе и неопходне уговоре, презентација пројекта. У 2010. предвиђени почетак изградње, доношење правилника о расподели и др. 2011. завршетак радова и усељење корисника.

3.) У периоду 2009. до 2013. трајно решити стамбено питање за 30 до 40 породица, избеглих и интерно расељених **доделом грађевинских парцела -плацева за индивидуалну изградњу** стамбених објеката.

Динамика: У 2009. год. Усвајање ЛАП-а на седници СО Барајево, извршење припремних акционих радњи, представљање пројекта циљним групама, доношење правилника о расподели, расписивање конкурса, одлучивање по конкурс, парцелизација и додела плацева.

У 2010. урадити основну инфраструктуру, почетак радова на стамбеним објектима у другој четвртини 2010. год. У 2011. и 2012. год. завршетак инфраструктурног опремања насеља и завршетак градње стамбених објеката.

4.) У периоду од 2009. до 2013. трајно решити стамбено питање за 5 породица избеглих и интерно расељених лица - подстанара, **откупом 5 одговарајућих сеоских домаћинства**.

Динамика: Откуп једног домаћинства за једну породицу сваке календарске године.

5.) У сарадњи са донаторским организацијама и надлежним министарствима Владе Р Србије у периоду 2009. до 2013. обезбедити **доделу кредитних средстава за покретање породичног посла** тзв. Доходовних кредита за 30 породица избеглих и интерно расељених лица намењених пољопривреди и занатству.

Динамика : Сваке календарске године обезбедити доделу најмање 6 доходовних кредита за 6 породица.

6.) У периоду 2009. до 2013. у сарадњи са Саветом за запошљавање, Агенцијом за развој града Београда, општинским и градским надлежним службама и Невладиним организацијама, укључити избегла и интерно расељена лица у актуелне **програме преквалификације, доквалификације и самозапошљавања** и тако им побољшати могућности за запошљавање.

За сваки од специфичних циљева Савет ће направити детаљан план активности.

Процењује се да вредност предвиђених радова, активности и доходовних кредитних средстава прелази 2. 000. 000, оо ЕУР.

ГО Барајево ће у финансирању пројекта учествовати са око 20%, и то углавном кроз доделу земљишта за градњу и изградњу инфраструктурних објеката, а осталих 60% обезбедиће донатори, а 20% сами корисници (кроз индивидуалну станоградњу).

ПОГЛАВЉЕ 1

ОПШТИ ПОДАЦИ О ГРАДСКОЈ ОПШТИНИ БАРАЈЕВО

Општина Барајево формирана је 1956. године преласком на комунални систем од насеља Барајево, Баћевац, Бождаревац, Гунцате и Лисовић. Остала насеља придружена су територији општине 1957. и 1960. године. Налази се на ширем подручју града Београда, у његовом јужном делу и граничи се на северу општинама Чукарица и Вождовац, на истоку општином Сопот, на југу општином Лазаревац и на западу општином Обреновац. Од 2008. године има статус градске општине. Општина у свом саставу има 13 села и 15 месних заједница. Седиште општине је у насељу Багрдан, ваздушном линијом удаљено од Космаја 18 км, а Дубоко на Сави удаљено је 14 км. Општина Барајево представља прелаз из Посавине према Космају и јужно према Колубари.

У Великом Борку је 1805. године одржана Народна скупштина устаничке Србије на којој је установљен Правитељствујушћи совјет српски, први орган извршне власти у Србији. Одатле је кренула прва поштанска служба. Барајево је изнедрило и првог Министра финансија модерне Српске државе. Велики број споменика крајпуташа су спомен знамим и незнамим јунацима устанака против турске владавине, балканских и светских ратова.

Територија општине обухвата површину од 213 км².

Према званичним подацима из последњег пописа становништва који је извршен 2002. године број становника је 26. 641, а привремено присутних по разним основама је око 4. 000.

Распоред становника по насељима

Месне заједнице	Број становника	Број домаћинства
БАРАЈЕВО	8325	8254
Насеље Гај		
Глумчево брдо		
АРНАЈЕВО	853	276
БАЋЕВАЦ	1624	561
БЕЉИНА	810	303
БОЖДАРЕВАЦ	1218	382
ВЕЛИКИ БОРАК	1287	459
ВРАНИЋ	2899	1278
ГУНЦАТЕ	2102	681
ЛИСОВИЋ	1057	353
МАНИЋ	551	176
МЕЉАК	1772	588
РОЖАНЦИ	523	171
ШИЉАКОВАЦ	620	237

Полна структура		
	број	%
мушкарци	12. 299	49, 91
жене	14. 342	50, 09

Етничка структура					
Народ	број	%	Народ	број	%
СРБИ	23. 293	94, 53	МАКЕДОНЦИ	68	0, 28
ЦРНОГОРЦИ	191	0, 78	ГОРАНЦИ	37	0, 15
ЈУГОСЛОВЕНИ	82	0, 33	ХРВАТИ	60	0, 24
АЛБАНЦИ	10	0, 04	СЛОВЕНЦИ	12	0, 05
БОШЊАЦИ	5	0, 02	НЕИЗЈАШЊЕНИ	213	0, 86
РОМИ	201	0, 82	ОСТАЛИ	332	1, 35

Старосна структура		
године	број	%
од 0 до 9	2399	9, 74
од 10 до 14	1273	5, 17
од 15 до 27	3223	13, 8
од 28 до 59	11526	47, 6
преко 60	4477	18, 2

Становање је организовано махом у породичним кућама, велико урбано насеље са свом пратећом инфраструктуром се налази на локацији Насеље Гај, два мања се налазе у самом центру Барајева и Мађарском брду.

Велики број викендица је сада стално настањен па постојећа инфраструктура због неприлагођености и мањег капацитета трпи велики притисак и брзо пропада.

Организациона структура Градске општине Барајево

- Скупштина градске општине Барајево са 33 одборника
  - председник Скупштине
  - заменик председника Скупштине
  - секретар Скупштине
- Председник Градске општине
  - заменик председника
  - помоћници председника - 2
- Веће Градске општине са 9 чланова
- Јавни правобранилац
- Управа Градске општине :
  - начелник Општинске управе
  - заменик начелника Општинске управе

Управу чине:

- Одељење за општу управу
- Одељење за имовинско – правне, стамбене и инспекциске послове
- Одељење за буџет и финансије
- Одељење за привреду и друштвене делатности
- Одељење за грађевинске и комуналне послове
- Кабинет Председника

У оквиру основних организационих јединица образоване су мање организационе целине (службе, правна помоћ, реферати итд.).

Култура

Делатношћу из области културе бави се Центар за културу општине Барајево који је формиран 2008. године.

Библиотека „Јован Дучић“ послује као организациона јединица Библиотеке Града Београда. Поред централног одељења у Барајеву постоје и огранци библиотеке у Вранићу и Мељаку. Библиотека располаже са 45. 000 књига и има око 1. 500 чланова и изузетно је добро опремљена најновијим насловима. Поред основне делатности библиотека се бави културно-информативном делатношћу, као што су књижевни сусрети, предавања, промоције и изложбе.

У Барајеву ради и књижевни клуб „Јован Дучић“, који је организатор фестивала родољубиве поезије у Великом Борку. Клуб је посебно активан у раду са млађим нараштајем.

Спорт

У Барајеву функционише неколико фудбалских и један кошаркашки клуб, два карате клуба, стонотениски клуб, један боди-билдинг клуб и др(укупно 25). Клубови окупљају око 3. 500 деце и одраслих. Организацијом спортских манифестација бави се „ Спортски савез Барајево “.

Здравство

О здравственој заштити становника општине Барајево брине Дом здравља „ Др Милорад Влајковић “. Садашњи објект Дома здравља отворен је 1978. године. У оквиру ове установе раде специјалистичке службе: Служба опште медицине са патронажом, Служба за здравствену заштиту жена, Служба за здравствену заштиту деце и омладине, Служба за стоматолошку здравствену заштиту, Дијагностичка служба у чијем саставу је и кабинет за радиолошку дијагностику, кабинет за ултразвучну дијагностику, кабинет физикалне медицине и рехабилитације, Апотека, Служба хитне медицинске помоћи, Лабораторија, а од 1986. године и Центар за хемодијализу са 8 дијализних места. Консултативно специјалистичке службе (интерно, ОРЛ и неуропсихијатрија) организоване су кроз интернистичке амбуланте.

Привредне активности

На подручију ГО Барајево нема великих индустријских постројења, индустрија Кугличних лежајева „ ИКЛ “ и фабрика светлосних арматура „ Електрон “ и поред спроведене приватизације не раде, а радници или су добили отказ или имају нерешен статус у предузећу.

Због природних потенцијала и постојећих друштвено – економских односа у Барајеву је доминантна индивидуална пољопривредна производња. Велике плантаже воћа и посед Пољопривредног комбината „ ПКБ “ су углавном уништени и не постоје, 55% је враћено старим власницима који нису наставили започету производњу.

Од укупне површине пољопривредно земљиште заузима око 13. 000 хектара, а шума око 4. 500 хектара, воћњаци заузимају близу 150 хектара.

Пољопривредни посед је у просеку око 5 ха, у структури производње преовлађују ратарске културе, док се мањи број бави воћарством и интезивном (пластеничком) производњом. Сточни фонд је задњих година прилично смањен, организован махом у индивидуалном сектору где постоји делимично организован откуп млека и товних животиња. Прерађивачки капацитети не постоје осим житног млина који је приватизован и чији статус и делатност су недефинисани. Регистровано је око 1000 пољопривредних газдинстава.

Приватни сектор (регистровано око 1100) је базиран на малим породичним фирмама, угоститељским објектима који су сконцентрисани дуж Ибарске магистрале, и малим трговинама које запошљавају мали број радника, па већина становника хлебљење и стални посао тражи у Београду и околним местима.

На површини од 10 хектара поред магистралног пута формиран је комплекс „ Требеж“. Површине парцела крећу се између 1683 и 20167 м2 зависно од локације, постојеће парцелације и близине главних комуникација. Дозвољено је развијати делатности примерене предметном подручју : индустрија (еколошки чиста), услуге, трговина, угоститељство, забава, занатска производња под контролисаним условима.

Основни правац развоја ГО Барајево се базира на развоју пољопривредне производње, рекреативног и викенд туризма и малих и средњих предузећа.

Школство

У Барајеву раде две основне школе. „Кнез Сима Марковић“ у Барајеву са 1536 ученика у матичној школи и 14 подручних одељења и „Павле Поповић“ у Вранићу. Средња школа Барајево школује следеће образовне профиле : пољопривредни техничар, руковалац – механичар пољопривредне технике, цвећар-вртлар, аутомеханичар-аутолимар, трговац, економски техничар, женски и мушки фризер. Капацитет школе је око 900 ученика распоређених у 30 одељења.

Запосленост

Укупан број запослених:	4. 464
- жене :	1. 752
- мушкарци :	2. 712
Запослени у предузећима, установама, задругама и организацијама:	1. 838
- у привреди :	1. 141
- у ванпривреди:	697

Приватни предузетници – лица која самостално обављају делатност и лица запослена код њих : 2. 626

Незапосленост

Укупан број незапослених:	2. 647
• жена :	1. 399
• мушкараца:	1. 248

Стопа незапослености 31,3%.

Развојне карактеристике Градске општине Барајево

- Врло погодан географски положај
- Бројна и јефтина радна снага
- Квалитетани услови за живот и станоградњу
- Чиста и нетакнута природа
- Велики потенцијали за развој пољопривредне производње
- Велики потенцијали за развој етно, излетничког и спортско-рекреативног туризма

Предности Барајева

- Добро разграната и квалитетна мрежа путева
- Ибарска магистрала као превозна артерија према Чачку, Краљеву, Ужицу и даље према Црној Гори и Јадранском мору.
- Пруга Београд – Бар са уређеним железничким стајалиштем
- Слободно и квалитетно земљиште за градњу и Бизнис
- Чиста и незагађена природа

Проблеми Барајева

- Недостатак основне инфраструктуре канализације, гасовода итд.
- Смањене надлежности
- Неповољна професионална структура
- Мали буџет
- Велика незапосленост
- Велики број избеглица и интерно расењених лица који нису у довољној мери интегрисани у локалну заједницу

ПОГЛАВЉЕ 2

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Барајево

Према подацима Повереништва за избелице општине Барајево, број избеглица који тренутно имају статус је 1171, а број интерно расељених лица са КиМ је 1. 863 или укупно 2. 934 што чини 11. 08% у укупном броју становништва. С обзиром да је од 1991. године на подручју Општине Барајево укупно 6. 613 избеглих и прогнаних лица, као и чињеница да су се многе породице интегрисале у средину где су се пријавили, процена је да се број досељених и ИРЛ креће око 4. 120, што представља 16, 71% укупног становништва.

Највећи број избеглица је дошао :

- 1991–1992. године – након избијања ратних сукоба у бившим југословенским републикама Словенији, Хрватској и Босни и Херцеговини
- 1995. године – као прогнани у војној операцији „Олуја“
- 1995–1996. године после потписивања „Дејтонског споразума“
- 1998. године после реинтеграције Сремско – барањске области у Хрватску

Највећи број интерно расељених лица је дошао :

- 1999. године након потписивања Кумановског војно – техничког споразума, а траје и данас.

Грађани општине Барајево, Дом здравља, Центар за социјални рад, установе и државни органи показали су хуманост и разумевање у решавању разноврсних проблема људи у невољи.

Најзначајнију улогу у расподели хуманитарне помоћи одиграла је Организација Црвеног крста, али је таква помоћ стизала и од грађана, а касније и од републичких институција и међународних хуманитарних организација. Доношењем Закона о избеглицама, априла 1992. године, створена је законска регулатива за формирање општинског штаба и именовање општинског повереништва-Комесаријата за избеглице.

Последњи попис за избегла лица је организован 2004/2005 године при чему је потврђен избеглички статус за 1. 305 лица али услед укидања статуса или повратка или регулисања личних докумената тренутно има око 1071 избеглица и 1863 расељених.

На територији општине Барајево избегла и интерно расељена лица користе три врсте стамбеног смештаја:

- приватно код рођака и пријатеља,
- приватни смештај у изнајмљеном кући или стану,
- приватни смештај у сопственој кући или стану,
- смештај у нерегистрованим колективним центру.

У непризнатом колективном центру (објекат предузећа „Прогрес“) борави 21 лице са избегличким статусом, а у старој школи у Баћевцу 9 лица. Сва прогнана, избела и ИРЛ станују приватно.

Проблемима избеглих и расељена лица на територији Општине, бави се Удружење расељених „Заједно“ и Удружене избеглих и ИРЛ „Ново огњиште, чије су активности усмерене на подизање социјалних питања, организовања и запошљавања. У претходном периоду реализован је мали број пројеката подршке које су финансирале међународне организаце, а спроводиле међународне и домаће невладине организације – пројекат грађевинских грантова (делимична изградња) „Микрофинс“ и УНХЦР“. У 2008. години преко „Европске перспективе“ и Банке за развој савета Европе“.

Унутар избегличке и ИРЛ популације миграције трају и данас у погледу промене места боравка. Миграције су условљене социјално – економским факторима, таква миграторна кретања тешко је пратити нарочито на територији Града Београда. ГО Барајево је због близине Београда, ниских закупнина и релативно јефтиног грађевинског земљишта и некретнина веома привлачана за избегла и интерно расељена лица.

Приказ структуре избеглих и интерно расељених лица.

По годинама старости :

• Деца од 0 до 7 година	1.070
• Деца од 7 до 18 година	1.300
• Одрасли од 18 до 60 година	4.960
• Одрасли преко 60 година	870

Полна структура :

• Мушкарци	4.200	45%
• Жене	4.800	55%

Образовна структура :

• Без школе	147
• Непотпуна основна школа	302
• Основна школа	540
• Средња стручна спрема	1.176
• Виша стручна спрема	194
• Висока стручна спрема	56
• Магистри и доктори наука	00

Радна структура :

• Ученик-студент	1.500 до 1.700
• запослен	око 686
• Повремено запослен	око 1.000
• пензионер	око 2.000
• незапослен	око 456

Класификација радне ангажованости :

• Функционери, руководиоци, менаџери	13
• Стручњаци	30

• Стручни сарадници и техничари	64
• Службеници	31
• Услужни радници и трговци	136
• Радници у пољопривреди и шумарству	40
• Занатлије	117
• Руковаоци машинама, монтери и сл.	87
• Прости радници	70

Евиденција особа са инвалидитетом и тешким обољењима :

• Особе са инвалидитетом	≈ 71
• Тешко болесни	≈ 560

Горе изнети статистички подаци важе за групу избегла лица, док за интерно расељена лица оваква врста статистике није доступна.

Од доласка избеглих лица континуирано тече и процес престанка и укидања избегличког статуса по више основа.

Разлози за престанак избегличког статуса :

- Добијено држављанство републике Србије
- Пресељење на другу општину
- Исељење у треће земље
- Повратак у пребивалиште
- Смртни случај
- Неподизање избегличке легитимације

Сва ова лица се и даље налазе регистрована у матичној бази података Повереништва као **активна** (још у избегличком статусу) или **пасивна** (без статуса), без обзира на то дали су се одазивала на пописе или не.

Миграције и трендови

Имајући у виду број избеглих и интерно расењених лица која су за место боравка изабрали Градску општину Барајево, можемо са сигурношћу рећи да је ГО Барајево веома популарна за избегла и интерно расељена лица. Два су узрока релевантна за овакву тврдњу, и то :

- Близина Београда, могућност запослења у друштвеном и приватном сектору.
- Релативно јефтино грађевинско земљиште, закупнине и непокретности.

Велики број избеглих и интерно расењених лица се на неки начин интегрисао у локалну заједницу. Препреке за још успешнију интеграцију су бројне (образовање, начин живота, језичка баријера, непоседовање личних докумената), а најважнији су стамбено збрињавање и радна ангажованост.

ПОГЛАВЉЕ 3

Анализа ситуације и спорна питања избеглих и интерно расељених лица

Анализа контекста или радног окружења обухвата четири врсте квалитативних анализа :

- Преглед документације релевантне за питања избеглих и интерно расељених лица,
- Анализу стања (SWOT),
- Анализу заинтересованих страна (локалних актера)
- Анализу проблема са закључцима

Анализа или **Преглед документације** обухватила је неколико кључних националних стратешких докумената релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих и интерно расељених лица у Републици Србији, постојећа стратешка документа ГО Барајево и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и интерно расељеним лицима

Међународни стратешки документи су :

- Конвенција Уједињених Нација о статусу избеглица (1951) ;
- Женевска конвенција о раду Црвеног крста (1949).

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица 2002;
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003) ;
- Национална стратегија одрживог развоја (2008) ;
- Национална стратегија привредног развоја Р Србије (2006 ~ 2012) ;
- Национална стратегија запошљавања (2005 ~ 2010) ;
- Стратегија развоја пољопривреде ;
- Стратегија развоја социјалне заштите (2005) ;
- Национални план акције за децу (2004) ;
- Закон о избеглицама (1992) ;
- Закон о Црвеном крсту (2005).

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама (Службени гласник Р Србије број 18/92 ; 42/2002 ; 45/2002). С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, сачињен је предлог Закона о изменама и допунама Закона о избеглицама, али је предлог још у процедури усвајања.

На нивоу града Београда релевантна планска документа су :

- Нацрт стратегије развоја града Београда (2008) ;
- Стратегија развоја здравствене заштите у Београду (2007).

Локална стратешка документа од значаја за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у ГО Барајево су :

- Стратегија одрживог развоја ГО Барајево
- Локални акциони план за младе

Прегледом и анализом стратешке документације међународног, националног, градског и локалног карактера дошли смо до неколико најважнијих закључака и то :

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања - обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање проблема и унапређење положаја ове циљне групе грађана.
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Град Београд нема усвојену стратегију за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица.
- Локална стратешка документа ГО Барајево указују на доминантне проблеме избеглих и интерно расељених лица, као и на начин за њихово решавање и интеграцију избеглих и интерно расељених у локалну заједницу.

Анализа стања у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену те сагледавања позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном и животном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

S W O T   АНАЛИЗА

	С Н А Г Е	С Л А Б О С Т И
У	*Подршка општинске управе	*Ограничена средства локалне самоуправе
Н	*Политичка воља	*Недостатак функционалног система обавештавања појединаца ове циљне групе
У	*Искуство у партнерским пројектима	*Недовољно коришћење капацитета
Т	*Стручни и обучени људски ресурси	*Неорганизованост и неактивност корисника
	*Добро организован Центар за социјални рад, Повереништво за избеглице, мрежа месних заједница	*Не постоје подстицајни фондови локалне
	*Добро организован невладин сектор	

Р	*Сарадња лок. самоуправе и НВО	самоуправе за МСП
А	*Добри технички и администр. капацитети	*Неприлагођени програми самозапошљавања
Ш	*Постојање кућа за продају	*Неприлагођеност школског образовног система са потребама привреде
Њ	*Заинтересованост ИРЛ за откуп кућа	*Општа незапосленост
Е	*Постојање земљишта за изградњу	*Недостатак јединствене и доступне базе података.
	*Постојање удружења избеглих и ирл.	*Недовољна сарадња са центрима за образовање одраслих
	*Постојање одбора за избегла и ирл	*Недовољна информисаност и сарадња локалне заједнице и институција на решавању проблема избеглих и интерно расељених
	*Добра сарадња са домаћим и светским хуманитарним и донаторским кућама.	
	МОГУЊНОСТИ	ПРЕПРЕКЕ
С	*Статус градске општине	*Општа економска криза
П	*Могућност школовања на свим нивоима	*Непостојање законске регулативе која ваљано третира питања избеглих и ирл
О	*Постојање националних стратегија за решавање проблема.	*Ограничене надлежности локалне самоуправе
Љ	*Релативно лака интеграција у локалну средину	*Спора имплементација националних стратегија
А	*Могућност изградње социјалних станова	*Неједнак третман избеглих и интерно расељених лица
Ш	*Могућност поделе грађевинског земљишта за самоградњу	*Неједнак третман лица у колективним центрима и приватном смештају
Њ	*Интезивирање сарадње са потенцијалним донаторима.	*Миграције
Е	*Пристап фондовима Р Србије, града и НИП-а	*Смањење донаторских фондова
	Програми националне службе за запошљавање: доквалификација, преквалификација и самозапошљавање.	*Питања избеглих и интерно расељених нису у фокусу шире јавности
	*Изградња станова путем кредитних линија	

Најважнији закључци S W O T анализе су :

- Локална заједница има значајне капацитете за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица. Локална власт је отворена за сарадњу са свим релевантним факторима за решавање проблема и положаја избеглих и интерно расељених лица, али као градска општина зависи од опредељених средстава и ресурса које Град уступа Општини за решавање ових проблема.
- Недовољно се користе стручни људски ресурси.

- Недовољно искоришћавање могућности да се средства прибаве изван локалне самоуправе, што је негативна пракса успостављања партнерства између јавног и невладиног сектора
- Пословни сектор је мало или никако укључен у решавање проблема локалне заједнице а самим тим и проблема избеглих и интерно расељених.
- Неусклађеност школског образовног система и неадекватна образовна структура са потребама привреде
- Искуство и сарадња установа, НВО, и локалне самоуправе у припреми пројектних предлога и реализацији пројеката, што отвара могућност добијања донаторских средстава, која су потребна за испуњење свих пројектованих активности локалног акционог плана.

Анализом заинтересованих страна : идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у ГО Барајево које су подељене на :

- Крајње кориснике услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица),
- Кључне partnере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници – Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица су :

- Избегла и интерно расељена лица у приватном смештају која немају трајно решено стамбено питање.
- Избегла и интерно расељена лица која живе у сопственим безусловним објектима а немају средства за адаптирање објекта чиме би значајно утицали на побољшање квалитета живота.
- Избегла и интерно расељена лица која немају средства да заврше започету стамбену изградњу.
- Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих и интерно расељених.
- Породице избеглих и интерно расељених чији су чланови тешко болесна лица, или деца са сметњама у развоју.
- Самачка старачка домаћинства без примања или са минималним приходима.
- Самохрани родитељи.
- Незапослена, радно способна избегла и интерно расељена лица.
- Становници регистрованих и нерегистрованих колективних центара.

Општинска управа, обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници.

Повереништво за избеглице, као део Општинске управе врши поверене послове, у оквиру своје основне делатности и координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглим и интерно расељеним лицима.

Кључни партнери локалној самоуправи су :

Центар за социјални рад, је вишефункционална стручна установа социјалне заштите и представља базичну установу стручног рада и услуга у социјалној заштити у којој се непосредно или посредно задовољава већина социјално-заштитних потреба грађана и њихових породица.

Као корисници социјалне заштите потенцијално се могу јавити сви грађани и породице и то онда када се нађу или су изложени посебним тешкоћама у

задовољавању својих основних потреба. Најважније функције центра су: Непосредно остваривање социјалне заштите грађана и њихових породица, остваривање функције органа старатељства, праћење и проучавање социјалних потреба и проблема, превентивна делатност, планирање и програмирање социјалне заштите, координирање активности на спровођењу социјалне заштите и социјалног рада у општини.

Црвени крст: Кроз своју основну делатност.

Национална служба за запошљавање, спроводи различите програме подршке запошљавању незапослених, радно способних који активно траже посао. Избегла и интерно расељени лица имају једнаке могућности као и сви други незапослени да користе ове програме.

Образовне институције, укључују у образовни систем избегла и интерно расељена лица под једнаким условима као и за све друге ученике.

Здравствене установе, Дом здравља „ др. Милорад Влајковић “ пружа услуге примарне и секундарне здравствене заштите те специјалистичке прегледе. Избегла и интерно расељена лица остварују своја права из ове области као и сви други грађани.

Комесаријат за избеглице Републике Србије, обавља послове који се односе на: утврђивање статуса избеглице, збрињавање избеглица, вођење евиденције, усклађивање пружања помоћи избеглим и интерно расељеним од стране других организација, покреће иницијативу за тражење међународне помоћи од институција Уједињених Нација и других организација, обавља координацију различитих програма за избегла и интерно расељена лица.

Локалне Невладине организације НВО имају значајну улогу у процесу информисања избеглих и интерно расељених лица о различитим програмима, као и на поделу хуманитарне помоћи, подизање капацитета ИРЛ, обезбеђивање помоћи у прибављању личних докумената, правне помоћи и др.

Анализа проблема избеглих и интерно расељених лица : је показала да су њихови главни проблеми у Барајеву следећи :

1. Нерешено стамбено питање. Овај проблем имају избегла и интерно расељена лица која станују у приватном смештају (проблем плаћања закупа и режијских трошкова) и лица која живе у сопственим објектима (Неусловни објекти, недовршени објекти, мали стамбени простор).

2. Незапосленост. Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост избеглих и интерно расељених лица. Већина избеглих и интерно расељених лица се бави привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији.

3. Недостатак материјалних средстава. Изражен је у већем делу избегличке и расељеничке популације а посебно код старачких домаћинстава, самохраних родитеља, породица које имају хроничне и тешко оболеле чланове или децу са сметњама у развоју.

4. Проблеми правне природе. Тешкоће око прибављања различитих докумената из држава порекла, права из пензионог и инвалидског осигурања, као и права на социјалну и здравствену заштиту.

5. Недовољна сензибилност локалне заједнице према проблемима ИРЛ. Огледа се у минималном ангажовању локалне заједнице у решавању кључних проблема избеглих и интерно расељених.

6. Недовољни и неодговарајући социјално материјални подстицај за интеграцију избеглих и ИРЛ.

7. Пасивност избеглих и интерно расељених. Улокалној заједници у односу на сопствене проблеме који се исказује кроз непостојање свести о самоорганизовању.

8. Отежано располагање имовином у местима или зељама порекла. Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али је његово решавање везано за националне институције и сарадњу Р Србије са бившим републикама СФРЈ, односно међународном управом на Косову и Метохији.

Резултати упитника спроведеног у септембру, октобру и новембру 2008. године међу избеглим и интерно расељеним лицима.

У циљу што потпунијег сагледавања проблема избеглих и интерно расељених лица, послужили смо се свеобухватном методом анкетирања циљне групе. Анкету је спровела НВО „ИЗАЗОВ ЖИВОТА“ под покровитељством и за потребе ГО Барајево (Израда ЛАП-а) септембра, октобра и новембра месеца 2008. године. Анкета је спроведена на целој територији ГО Барајево.

Анкетирана су лица разних социјалних структура, оба пола, година старости, степена образовања и др. Анкету је осмислио тим стручњака, тако да из понуђених питања и датих одговора добијемо што више информација и што реалнију слику стања у циљној групи.

Резултати упитника из 2008. године	бр. обраде
Број домаћинстава у којима је спроведен упитник	270
Број домаћинстава подстанара	120
Број домаћинстава подстанара који не плаћају кирију	8
Број домаћинстава са сопственом кућом (станом)	142
Број лица обухваћених упитником	1227

Анализом упитника која је урађена током децембра месеца 2008год дошли смо до следећих података:

Врсте помоћи за које су се као најпотребније изјаснили испитаници	бр. испитаника
Решење стамбеног питања	626
Грађевински материјал	120
Запослење	250
Покретање сопственог посла	107
Социјална помоћ	75
Помоћ око лечења	95
Помоћ око образовања	54

Општи закључци анализе

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављењем унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица, као што

су : људски ресурси, одговарајућа развојна документа, стратешки приступ развоју општине и др.

- Специфичан статус градске општине умногоме ограничава поље деловања локалне самоуправе за решавање проблема ове циљне групе.
- Нерешено стамбено питање вишечланих породица и проблеми у располагању имовином и земљама и местима порекла значајно доприносе социјалном сиромаштву и лошем квалитету живота избеглих и интерно расељених лица, што је директан проблем локалне заједнице.
- Постојање великог броја лица без правног субјективитета- „ Правно невидљива лица “, то јест лица која нису уписана у матичне књиге на територији Р Србује, односно лица која су уписана у матичне књиге али не поседују одговарајућа лична документа.
- Пасивност, недовољна самоорганизованост и лоша информисаност самих избеглих и интерно расељених, додатно доприносе њиховом незадовољавајућем положају и релативно ниском нивоу интегрисаности у локалну заједницу.
- Изузетно лош друштвени и економски положај жена избегличко расељеничке популације.
- Лоша и неадекватна образовна структура додатно отежава запошљавање избеглих и ИРЛ.

Препоруке

- Покренути иницијативу за стално стамбено збрињавање на територији локалне самоуправе.
- Умрежавање и ефикаснија сарадња свих релевантних чинилаца за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица.
- Покретање иницијативе за већа финансиска издвајања из републичког и градског буџета и формирање фондова за решавање стамбених проблема.
- Повећати запосленост преквалификацијом и доквалификацијом избеглих и интерно расељених лица за дефицитарна занимања.
- Обезбедити континуиране едукативне програме из области пољопривредне производње.
- Организовати попис избеглих и интерно расељених лица, у циљу сагледавања правог бројчаног стања.

ПОГЛАВЉЕ 4

Приоритетне групе

Критеријуми локалног акционог плана за избор приоритетних група међу избеглим и интерно расељеним лицима на територији ГО Барајево су следећи :

- Видљивост и распрострањеност проблема у локалној заједници;
- Стамбена и егзистецијална угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Незапосленост и материјално сиромаштво одређене циљне групе
- Хитност решавања проблема (степен угрожености) ;
- Заинтересованост саме циљне групе за решавање проблема;
- Необухваћеност групе системским мерама подршке и помоћи;
- Елиминаторни критеријуми: ресурси којима располаже локална самоуправа и овлаштења лок. самоуправе при располагању и кориштењу тим ресурсима (Статус градске општине)

Приоритетне групе, одабране на основу ових критеријума су:

1. Избегла и интерно расељена лица која немају трајно решено стамбено питање било да живе у приватном смештају или у сопственим недовршеним и неусловним стамбеним објектима.

2. Незапослена радно способна избегла и интерно расељена лица најугроженија лица у оквиру предходних приоритетних група:

- Породице чији су чланови тешко или хронично болесна лица, или деца са сметњама у развоју;
- Самохрани родитељи без сталних примања;
- Самачка старачка домаћинства без сталних прихода;
- Вишечлане и вишегенерациске породице;
- Жене;
- Роми.

3. Правно невидљива лица, лица без правног субјективитета.

Приоритетни проблеми су :

- Нерешено стамбено питање;
- Незапосленост;
- Недостатак материјалних средстава за живот;
- Здравствени проблеми

ПОГЛАВЉЕ 5

Општи и специфични циљеви

Општи циљ

Побољшан социјално – матерјални положај избеглих и интерно расељених лица путем програма за трајно решавање стамбеног питања најугроженијих породица, повећаног запошљавања и стварања одрживих услова за њихово трајну интеграцију и укључивање у друштвени живот Градске општине Барајево.

Специфични циљеви – Табеле 1- 4

1.) У периоду 2009. до краја 2013. трајно решити стамбено питање за најмање 30 породица избеглих и интерно расељених лица, која имају започет, недовршен или за живот неуслован стамбени објекат, доделом пакета грађевинског материјала.

Динамика реализације :

- * У току 2009. год – Најмање 6 пакета грађевинског материјала за 6 породица;
- * У току 2010. год – Најмање 6 пакета грађевинског материјала за 6 породица;
- * У току 2011. год - Најмање 6 пакета грађевинског материјала за 6 породица;
- * У току 2012. год – Најмање 6 пакета грађевинског материјала за 6 породица;
- * У току 2013. год – Најмање 6 пакета грађевинског материјала за 6 породица.

2.) У периоду 2009. до 2013. год у сарадњи са светским хуманитарним организацијама и донаторима, кроз **стамбену изградњу у заштићеним условима** обезбедити станове за 10 до 15 социјално најугроженијих породица избеглих и интерно расељених лица.

Динамика:

- Током 2009. године обавити неопходне припремне радње (конкурисање код донатора, потписивање протокола и неопходних уговора, презентација пројекта, јавна расправа идр.);
- Током 2010. године завршетак пројектних активности и почетак градње, расписивање конкурса за доделу станова, прикупљање пријава, одлучивање по пријавама и др.
- Током 2011. године завршетак изградње и усељење корисника.
- током 2012. и 2013. године уређење инфраструктуре.

3.) У периоду 2009. до 2013. године трајно решити стамбено питање за 30 до 40 породица, избеглих и интерно расељених лица **доделом плацева за индивидуалну стамбену изградњу стамбених објеката.**

Динамика :

- У току 2009. године – Доношење одговарајућих одлука скупштине ГО Барајево, одређивање локација, презентација пројекта у циљној групи, расписивање конкурса и доношење одговарајућих правилника, парцелизација, додела плацева и друго.

- У току 2010. године почетак градње, и основно уређење инфраструктуре.
- У току 2011. године завршити градњу започетих објеката и уређење инфраструктуре.
- у току 2012. – 2013. године тотално уређење насеља и инфраструктура.

4.) У периоду 2009. до 2013. године у сарадњи са донаторским организацијама трајно решити стамбено питање за 5 породица избеглих и интерно реасељених лица, **откупом 5 одговарајућих сеоских домаћинстава.**

Динамика: Откуп једног домаћинства, за једну породицу сваке календарске године.

5.) У предстојећем периоду радити на добијању повољних кредитних аранжмана за станоградњу, самоградњу стамбених објеката или пословног простора (нпр. РАЗВОЈНА БАНКА САВЕТА ЕВРОПЕ).

6.) У сарадњи са донаторским организацијама и надлежним Министарствима Владе Р Србије у периоду од 2009. до 2013. године обезбедити доделу кредитних средстава за покретање породичног посла тзв. Доходовних кредита за 30 породица избеглих и интерно расељених лица.

Динамика: Сваке календарске године обезбедити доделу најмање 6 доходовних кредита за 6 породица избеглих и интерно расељених лица.

7.) У периоду 2009. до 2013. године у сарадњи са саветом за запошљавање и Националном службом за запошљавање, агенцијом за развој и НВО, укључити што већи број избеглих и интерно расељених лица у програме преквалификације, доквалификације и самозапошљавања и тако им повећати шансе за запошљавање и побољшање квалитета живота.

ПОГЛАВЉЕ 6

Активности

Специфични циљ бр 1. за период од 2009. до 31. 12. 2013. год

Активност	Период Реализ.	Очекивани резултати	индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери
				Буџет лок. Самоупр.	Остали извори		
1. Аплицирање код НВО и других донатора	III квартал 2009. год.	Одобрена средства	Потписани уговори			Председник ГО Барајево	НВО, донатори ХНХЦР и сл.
2. Формирање комисије и израда правилника за расподелу грађ. материј.	IV квартал 2009. год	Формирана комисија начињен правилник	Решење о формирању комисије и документација			Комисија-савет	Донатори Комесеријат
3. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	IV квартал 2009. год.	Расписан конкурс и прикупљене пријаве	Позив за учешће на конкурс и предате пријаве			Комисија-савет	Јавна гласила Донатори
4. Обилазак објекта подносиоца захтева	I квартал 2010. год.	Посећен објекат	Записници са лица мјеста			Комисија	
5. Расписивање захтева и доношење одлуке о избору корисника	I квартал 2010.	Извршен избор корисника	Записник одлуке			Комисија-савет	
6. Спровођење јавне набавке за испоруку грађ. материјала	II квартал 2010. год.	Сprovedена јавна набавка и одређен испоручиоц	Записник-одлика о избору			Комисија и наручилац	Стручне службе управе ГО Барајево
7. Закључивање уговора о додели материјала	II квартал 2010. год	Закључен уговор	Потписан уговор			Корисник и други потписник уговора	
8. испорука материјала и контрола градње	II квартал 2010. год	Испоручен материјал	Записник о испоруци			Комисија и испоручилац	

Специфични циљ бр 2. за период од 2009. до 31. 12. 2013. год

Пројектоване Активности	Период Реализ.	Очекивани резултати	индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери
				Буџет лок. Самоупр.	Остали извори		
1. Усвајање ЛАП-а	III квартал 2009. год.	Усвојен ЛАП				Веће и Скупшт. ГО Барајево	Савет и локалне НВО
2. Аплицирање код потенцијаних донатора	IV квартал 2009. год	Одобрена донаторска средства	Потписан уговори и протоколи			Председница ГО Барајево Савет	Донатори
3. Одређивање земљишта за градњу	IV квартал 2009. год.	Извршена парцелизација	Потписани одговарајући уговори			Председница ГО Барајево Комисија-савет	Донатори
4. Израда правилника, расписивање конкурса и прикупљање пријава	I квартал 2010. год.	Усвојен правилник, и расписан конкурс	Јавни позив, расписан конкурс			Комисија	Донатор
5. Расписивање конкурса за извођача радова на објекту одређивање рокова за градњу	I- II квартал 2010.	Спроведена јавна набавка и изабран извођач	Записник одлуке и уговор са извођачем			Комисија-савет	Донатор Извођач радова
6. Почетак грађевинских радова, одређивање надзорног органа	II квартал и даље 2010 год.	Почетак грађевинских радова	Записи са лица места, решења и уговори			Комисија наручилац и извођач радова	Стручне службе управе ГО Барајево
7. КОНстантан надзор над квалитетом и брзином градње	II квартал и даље у 2010. год	Висок степен квалитета градње	Записници и извештаји			Надзорни орган и надл. Инсп. службе	Стручне службе ГО Барајево
8. Завршетак градње, и усељење корисника	IV квартал 2011. год	Усељени корисници	Потписани уговори са корисницима			Комисија донатор и корисници	Стручне службе ГО Барајево

Специфични циљ бр 3. за период од 2009. до 31. 12. 2013. год.

Пројектоване Активности	Период Реализ.	Очекивани резултати	индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери
				Буџет л. сам.	Ос. изв.		
1. Усвајање ЛАП-а	III квартал 2009. год.	Усвојен ЛАП	Записник са скупштине			Веће и Скупшт. ГО Барајево	Савет и локалне НВО
2. Представљање пројекта и јавна расправа	IV квартал 2009. год	Извршена презентација	Записници са састанака и трибина			Председница ГО Барајево Савет	Стручне службе ГО Барајево
3. Одређивање локације земљишта за градњу	IV квартал 2009. год.	Одређена локација	Донешене одговарајуће одлуке			Председница ГО Барајево Комисија-савет	Дирекција за изградњу и Стр. службе ГО Барајево
4. Припрема документације и прибављање потребних дозвола и сагласности	IV квартал 2009. год.	Добијене дозволе и сагласности	Одговарајуће одлуке и решења			Комисија – савет и Дирекција за изградњу	Стручне службе ГО Барајево
5. Израда правилника за доделу плацева	I квартал 2010.	Формирана комисија и израђен правилник	Реш. о форм. комисије усвојен правилник			Комисија-савет	Стручне службе ГО Барајево
6. Расписивање конкурса и прикупљање пријаве	I квартал и даље 2010 год.	Расписан конкурс и прикупљене пријаве	Позив на учешће на конкурс			Конкурсна комисија - савет	Стручне службе ГО. Барајево Средства јавног информисања
7. Решавање по расписаном конкурс, парцелизација и додела плацева корисницима	I квартал 2010. год	Одлуке, испарцелисани и додељени плацеви	Записници и уговори			ГО Барајево Комисија - савет	Стручне службе ГО Барајево, Катастар и други
8. Потписивање уговора и почетак градње	II квартал 2010. год	Потписани уговори и започета градња	Потписани уговори са корисницима			ГО Барајевои корисници	Стручне службе ГО Барајево

Специфични циљ бр 4. за период од 2009. до 31. 12. 2013. год.

Пројектоване Активности	Период Реализ.	Очекивани резултати	индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери
				Буџет лок. Самоупр.	Остали извори		
1. Усвајање ЛАП-а	III квартал 2009. год.	Усвојен ЛАП	Записник са скупштине			Веће и Скупштина ГО Барајево	Савет и локалне НВО
2. Аплицирање код потенцијалних донатора	IV квартал 2009. год	Одобрена средства	Потписани уговори са донатором			Председница ГО Барајево	Стручне службе ГО Барајево Донатори
3. Формирање комисије и израда плана откупа	IV квартал 2009. год.	Формирана комисија, сачињен правилник услова и критеријума	Донешене одговарајуће одлуке и правилник			Комисија-савет и донатор	Стручне службе ГО Барајево
4. Обилазак, попис и класификовање сеоских имања које би власници продали	I квартал 2009. год.	Посећена домаћинства, направљен попис и класификација	Записници, фото и видео документација			Комисија – савет	Стручне службе ГО Барајево Донатори
5. Расписивање конкурса и прикупљање пријаве	II квартал и даље 2010 год.	Расписан конкурс и прикупљене пријаве	Позив на учешће на конкурс			Конкурсна комисија - савет	Стручне службе ГО. Барајево Средства јавног информисања
6. Решавање по расписаном конкурс,	II квартал и даље у 2010. год	Одлуке, и решења	Записници и уговори			ГО Барајево Комисија - савет	Стручне службе ГО Барајево, Катастар и други
7. Потписивање уговора и увођење корисника у посед	IV квартал 2011. год	Потписани уговори и уведен корисник у посед	Потписани уговори са корисницима			ГО Барајевои корисници	Стручне службе ГО Барајево

ПОГЛАВЉЕ 7

Ресурси – Буџет

Процењује се да вредност радова, активности, обука и доходовних кредитних аранжмана прелази **2. 000. 000, 00 EUR**.

Средства за реализацију овог локалног акционог плана обезбеђиваће се из различитих извора: Део средстава ће се обезбедити из буџета локалне самоуправе (Додела земљишта за градњу, изградња потребне инфраструктуре, путева, јавне расвете и сл.), део средстава ће се обезбедити преко донаторских буџета (изградња станова, куповина сеоских домаћинстава, додела грађевинског материјала) и других доступних извора. Потенцијални донаторски фондови на које ће се реализација ЛПА ослањати су UNHCR, USAID, HELP, NPA, ASB, EUROPEAN PERSPEKTIVE, ИОМ и друге.

Поступајући у складу са донетим националним стратегијама: за смањење сиромаштва, решавање питања избеглих и интерно расељених лица, запошљавања, одрживог развоја, очекује се финансиска подршка ресорних министарстава и градских секретаријата.

ПОГЛАВЉЕ 8

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛАП-а у ГО Барајево обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура разликују се:

- 1.) Структуре за управљање процесом примене ЛАП-а**
- 2.) Структуре које су оперативне и примењују ЛАП-а**

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представљаће Савет за управљање миграцијама. Савет ће, као део свог будућег рада, направити план управљања применом ЛАП-а.

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације ЛАП-а ;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација, од сваког актера – учесника у процесу унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници ;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а ;

- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивање успешности (евалуације) ЛАП-а
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројекта развијених на основу ЛАП-а

У складу са ЛАП-ом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима-партнерима у локалној заједници.

Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију, припремаће периодичне извештаје о свом раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену ЛАП-а има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима услуга које се обезбеђују ЛАП-ом;
- Редовно достављање извештаја Локалног савета за миграције;
- Учешће на евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака ЛАП-а;
- Унапређење процеса имплементације ЛАП-а, у складу са препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене ЛАП-а. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимање одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2009. године припремиће Савет за миграције ГО Барајево, планови усвајањем од стране скупштине ГО Барајево представљају оперативни део Локалног акционог плана.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене ЛАП-а и доношење евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности.

ПОГЛАВЉЕ 9

Праћење и оцена успешности

Циљ праћења успешности (Мониторинга и Евалуације) ЛАП-а је да се систематски прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП-а ради евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир: Мониторинг, спроводи се континуирано и дугорочно за период 2009. до 2013. Евалуација ће се вршити периодично два пута годишње. Финална евалуација обавиће се на крају 2013. године.

Предмет Мониторинга и Евалуације – укључују целовито сагледавање испуњења активности, задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене ЛАП-а ће бити следећи:

1. Обухват избеглих и интерно расељених лица новим услугама и мерама;
2. Структура корисника услуга и мера програма;
3. Ниво укључености различитих актера у пружању услуга избеглим и ИРЛ у лок. заједници;
4. Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ;
5. Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ.

Процесни индикатори за праћење и оцењивање успешности примене ЛАПА су следећи:

1. Број протокола о сарадњи са донаторским организацијама;
2. Број трајно решених стамбених проблема.
3. Број сертификата о завршеној преквалификацији и доквалификацији;
4. Број закључених уговора о раду;
5. Број лица која су добила сертификате и дипломе;
6. Број и врста пружених услуга избеглим и интерно расељеним лицима;
7. Број и врста едукативних радионица и број укључених корисника.

Методe и технике Мониторинга и Евалуације - За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су : евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори), анкете, извештавање и др.

Савет за управљање миграцијама ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног акционог плана. Тим за мониторинг и евалуацију чине представници и стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих и интерно расељених лица, као и представници корисничких група овог ЛАП-а. Савет ће својим планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног акционог плана.

САДРЖАЈ

УВОД	1
УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИЦЕ ОПШТИНЕ БАРАЈЕВО	1
ШТА ЈЕ ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА?	2
ЗАХВАЛНОСТ УЧЕСНИЦИМА/ЦАМА У ПРОЦЕСУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНИРАЊА	5
РЕЗИМЕ	6
ПОГЛАВЉЕ 1	8
ОПШТИ ПОДАЦИ О ГРАДСКОЈ ОПШТИНИ БАРАЈЕВО	8
ПОГЛАВЉЕ 2	13
Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Барајево	13
ПОГЛАВЉЕ 3	16
Анализа ситуације и спорна питања избеглих и интерно расељених лица	16
ПОГЛАВЉЕ 4	23
ПРИОРИТЕТНЕ ГРУПЕ	23
ПОГЛАВЉЕ 5	24
Општи и специфични циљеви	24
ПОГЛАВЉЕ 6	26
Активности.....	26
Специфични циљ бр 1. ЗА ПЕРИОД ОД 2009. ДО 31. 12. 2013. ГОД	27
Специфични циљ бр 2. ЗА ПЕРИОД ОД 2009. ДО 31. 12. 2013. ГОД	28
Специфични циљ бр 3. ЗА ПЕРИОД ОД 2009. ДО 31. 12. 2013. ГОД	29
Специфични циљ бр 4. ЗА ПЕРИОД ОД 2009. ДО 31. 12. 2013. ГОД	30
ПОГЛАВЉЕ 7	31
РЕСУРСИ – БУЏЕТ.....	31
ПОГЛАВЉЕ 8	31
АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ	31
ПОГЛАВЉЕ 9	32
ПРАЂЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ	32